

objektív vetítéseknél a lencse elé fényképlemezeket vagy filmet helyezünk. Az ilyen vetítések lehetnek közvetlenek és közvetettek. A vetítés még lehet állólencsés (diapozitív) rendszerű és mozgólencsés rendszerű is. Ezeket felhő, víz-esés, hullám és egyéb hatásoknál használják, míg az utóbbit vagy kézzel, vagy óraműszerkezettel mozgatják. Előfordult végül egyes színpadi előadásoknál filmvetítés is. (pl. „Parsifal” (Opera), „Elcserélt gyermek” (Magyar Színház) stb. (Tiszay Andor)

Világot jelentő deszkák. Schillernek egy 1803-ban megjelent „An die Freunde” c. költeményéből eredő frázis, mely a színpadra vonatkozik. („Die Bretter der Welt bedeuten”).

Villámlást a színpadon hajdan likopódiummal (török gyanta) érzékeltettek, melyet gyertyalángba dobtak. Ma két világító szénpálca közé kapcsolják az ellenállást, a két szén egymáshoz való érintése pillanatnyi fény sugárt idéz elő, vagy egy erős lámpa hirtelen kikapcsolása és meggyújtása által keltik fel a villámlás illúzióját.

Vinculum (latin, vinkulum) — a. m. kötbér, — szerződési bírság. Színházi szerződéskötéseknél is ismert kifejezés, azt jelenti, hogy az egyik szerződő fél a másik fél részére bírságot fizet, ha megszegi a szerződéses kötelezettséget.

Vincze Emma, színésznő, szubrett-énekesnő, sz. 1904 dec. 29-én, Máramaroszigeten. Középiskolai tanulmányai végeztével a Hetényi-féle színiiskolát végezte Nagyváradon, ahol először lép színpadra, majd Szatmárra szerződik, Kovács Imréhez, azután Marosvásárhelyre Fehér Imréhez, innen Horváth Viktorhoz. Fellép Temesvárt, Brassóban; 4 évi erdélyi színpadokon való működés után Fodor Oszkár pécsi színtársulatának lesz első szubrett-primadonnája.

Vincze Zsigmond, zeneszerző karnagy, sz. 1875-ben, Zomborban. Hegedűjátékban Waldbauer József, zongorán Agg-

házy Károly, zeneelméletben Bellovits Imre képezte ki. 1898 szeptember havában Komjáthy Jánosnál kezdte működését. 1901–1902-ben Krencsányi Ignác karnagya, 1903 november (megnyitása óta) a Király Színház tagja, leszámítva az 1928-30-iki két évadot, mikor a Belvárosi Színháznak és a szegedinek volt vendégkarnagya. Ő hangszerelte a „János vitéz”-t, melyet Konti József után, az 51. előadástól végig, mint egy 300-szor dirigált is. — Műve: „Az erősebb”, opera Kisbán Miklós 1 felv. drámájából, Géczy István szöve. bemut. a M. Kir. Operaház (megírása után tíz évvel) 1924 márc. 29. — Zene-művei: „Tilos a csók”, operett 3 f. Bródy Miklós és Pásztor József szöve., bem. Király Színház, 1909 okt. 8. (Berlinben már 50-edszor ment 1911 aug.; Drezda 1911 jun. 22-én mutatta be, Bremenben 1911 jan. 11-én.) — „Limonádé ezredes”, énekes vígj. 3 felv. Harsányi Zsolt egy német vígjátékból dolgozta át. Bem. 1912 szept. 5. Király Színház. — „Léni néni”, énekes bohózat 3 felv. Ir-ták Kéroul és Barré; ford. Heltai Jenő, Bem. Magyar Színház, 1914 máj. 2. — „A cigánygrófné”, operett 3 felv. Szöve. Martos Ferenc-től, versei Kulinyi Ernő-től. Bem. Király Színház, 1920 márc. 13. 100-ik előadása jun. 23. — „A hamburgi menyasszony”, operett 3 felv. szöve. Kulinyi E. Bem. Városi Színház, 1922 jan. 31. 100. előadása 1924 jan. 31. — „A gárdista”, regényes operett 3 felv. Pekár Gyula novellája nyomán írta: Kulinyi E. Bem. (Walter Rózsi és Palló Imre operaházi tagokkal) Városi Színház, 1923 febr. 15. — „Anna-bál”, operett 3 felv. Szöve. írta: Martos Ferenc; zené-jét: Volkmann Róbert műveiből állította össze. Bemutatta Király Színház, 1925 szept. 30. — „Aranyhattyú”, operett 3 felv. Szöve. Szilágyi László; bem. Király Színház, 1927 jan. 15; 50-edszor 1927 márc. 2. — „Kiss és Kis”, operett 3 felv. Szöve. Bús-Fekete László és Kulinyi E. Bem. Városi Színház, 1927 jan. 22. — „Az aranyszörű bárány”, Móra Ferenc 3 felv. mesejátéka. Bem. Szeged, 1929 nov. 15. — „Huszárfogás”, operett 3 felv. Írta: Török Rezső, verseit Harmath Imre. Bem. 1930 ápr. 4. Fő-